

BARDZO PILNE

Warszawa, 25.09. 2016 r.

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

za pośrednictwem

Pana

Marcina Warchoła

Podsekretarza Stanu

w Ministerstwie Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

W załączeniu przekazuję projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, z uprzejmą prośbą o jego podpisanie.

Uprzejmie informuję, iż przedmiotowy projekt rozporządzenia został uzgodniony międzyresortowo oraz został zwolniony z rozpatrzenia przez komisję prawniczą. Projekt uwzględnia uwagi o charakterze redakcyjnym przekazane przez Rządowe Centrum Legislacji w związku ze zwolnieniem projektu z ww. obowiązku.

Jednocześnie przedstawiam również wersję elektroniczną przedmiotowego projektu rozporządzenia, zapisaną na dołączonym informatycznym nośniku danych, z prośbą o opatrzenie tej wersji bezpiecznym podpisem elektronicznym Pana Ministra w formacie wewnętrznym.

Przedkładany projekt w wersji elektronicznej zawiera trzy pliki (projekt z uzasadnieniem w wersji XML, załączniki w pdf oraz OSR w XML) i uprzejmie proszę o podpisanie wszystkich plików.

Z uwagi na potrzebę niezwłocznego wydania rozporządzenia wynikającą z konieczności podjęcia przez zespoły i komisje egzaminacyjne działań związanych z egzaminem sędziowskim i prokuratorskim, które zaplanowano, odpowiednio, na dzień 6 i 7 oraz 8 i 9 września 2016 r., uprzejmie proszę o potraktowanie sprawy jako bardzo pilnej i podpisanie rozporządzenia w najkrótszym możliwym terminie.

Zał.: projekt rozporządzenia

+ wersja elektroniczna na nośniku danych (w trzech plikach).

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacyjnego

Wojciech Ulitko
Wojciech Ulitko

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2016 r.

w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego

Na podstawie art. 52 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2016 r. poz. 150, 178 i 633) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i egzaminu prokuratorskiego, zwanych dalej „egzaminem”;
- 2) tryb powoływania i działania zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej;
- 3) wzory dyplomów ukończenia aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej.

§ 2. Termin przeprowadzenia egzaminu wyznacza Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Dyrektorem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, zwanej dalej „Krajową Szkołą”. Informację o terminie egzaminu Dyrektor Krajowej Szkoły zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły.

§ 3. Zespół egzaminacyjny, zwany dalej „zespołem”, powołuje się nie później niż na sześć miesięcy przed terminem egzaminu.

§ 4. Komisję egzaminacyjną, zwaną dalej „komisją”, powołuje się nie później niż na dwa miesiące przed terminem egzaminu.

§ 5. 1. Część pisemna egzaminu sędziowskiego polega na rozwiązaniu zadań praktycznych przez sporządzenie:

- 1) orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie karnej;
- 2) orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie cywilnej.

2. Część pisemna egzaminu prokuratorskiego polega na rozwiązaniu zadań praktycznych przez sporządzenie:

- 1) apelacji od wyroku w sprawie karnej;
- 2) pozwu albo wniosku albo apelacji w sprawie cywilnej;

- 3) sprzeciwu w postępowaniu administracyjnym albo skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

§ 6. 1. Zadania praktyczne zespół może opracować na podstawie akt spraw lub innych materiałów zakwalifikowanych przez zespół na potrzeby egzaminu.

2. Członek zespołu może zwrócić się o udostępnienie akt spraw na potrzeby opracowania zadań praktycznych na egzamin do prezesa sądu lub prokuratora kierującego powszechną jednostką organizacyjną prokuratury, którzy udostępniają akta, chyba że zachodzą istotne przeszkody prawne lub faktyczne.

§ 7. 1. Kazusy na część ustną egzaminu sędziowskiego obejmują zagadnienia z następujących dziedzin prawa:

- 1) prawo cywilne, rodzinne i opiekuńcze;
- 2) postępowanie cywilne z elementami procedury administracyjnej;
- 3) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 4) prawo gospodarcze;
- 5) prawo karne, prawo wykroczeń, prawo karne skarbowe;
- 6) postępowanie karne, postępowanie w sprawach o wykroczenia, postępowanie karne skarbowe, postępowanie w sprawach nieletnich oraz prawo karne wykonawcze;
- 7) zagadnienia konstytucyjne oraz zagadnienia ustrojowe dotyczące sądownictwa i innych organów ochrony prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, prawo Unii Europejskiej oraz problematyka międzynarodowej ochrony praw człowieka.

2. Kazusy na część ustną egzaminu prokuratorskiego obejmują zagadnienia z następujących dziedzin prawa i nauk pokrewnych:

- 1) prawo karne, prawo wykroczeń, prawo karne skarbowe;
- 2) postępowanie karne, postępowanie w sprawach o wykroczenia, postępowanie karne skarbowe, postępowanie w sprawach nieletnich oraz prawo karne wykonawcze;
- 3) prawo cywilne, rodzinne i opiekuńcze, elementy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz postępowanie cywilne;
- 4) prawo gospodarcze;
- 5) prawo i postępowanie administracyjne;
- 6) kryminalistyka, psychiatria i psychologia sądowa oraz medycyna sądowa;

7) zagadnienia konstytucyjne oraz zagadnienia ustrojowe dotyczące prokuratury i innych organów ochrony prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, prawo Unii Europejskiej oraz problematyka międzynarodowej ochrony praw człowieka.

3. Zestawy kazusów opracowuje się odrębnie dla każdej z wymienionych w ust. 1 i 2 grup zagadnień. Zestaw zawiera trzy kazusy.

4. Zestawy kazusów z poszczególnych grup zagadnień opracowuje się w liczbie co najmniej 50 i umieszcza w bezpiecznych kopertach depozytowych.

§ 8. 1. Nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu przekazuje przewodniczącemu komisji, za pośrednictwem Dyrektora Krajowej Szkoły, opracowane zadania praktyczne wraz z materiałami na część pisemną oraz zestawy kazusów na część ustną w sposób uniemożliwiający ich ujawnienie. Przekazanie wymaga sporządzenia protokołu, w którym wskazuje się także sposób i miejsce przechowywania dokumentów, o których mowa w zdaniu pierwszym.

2. Opracowane przez zespół zadania praktyczne wraz z materiałami oraz zestawy kazusów przechowuje się w Krajowej Szkole, w sposób uniemożliwiający ich ujawnienie. Dostęp do nich wymaga upoważnienia przewodniczącego komisji.

§ 9. Dyrektor Krajowej Szkoły, nie później niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu, przekazuje przewodniczącemu komisji listę zdających oraz ogłasza ją w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Krajowej Szkoły, wskazując czas i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

§ 10. Przewodniczący komisji wydaje zarządzenia o charakterze porządkowym lub organizacyjnym.

§ 11. 1. Nie później niż na dwa tygodnie przed terminem, odpowiednio, części pisemnej lub części ustnej egzaminu, przewodniczący komisji podaje do wiadomości zdających godziny i warunki rejestracji zdających oraz inne informacje o sposobie przeprowadzenia egzaminu. Informacje przewodniczącego komisji Dyrektor Krajowej Szkoły zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły.

2. Niestawienie się zdającego na egzamin w wyznaczonym terminie, bez względu na przyczynę, uważa się za nieprzystąpienie do egzaminu.

§ 12. 1. Przed rozpoczęciem każdej części egzaminu zdający okazuje komisji dokument tożsamości.

2. Zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu, odbioru i rejestracji informacji na odległość ani urządzeń służących do elektronicznego gromadzenia, pobierania lub przetwarzania danych.

§ 13. 1. Przewodniczący komisji może wykluczyć z egzaminu zdającego, który w trakcie jego trwania komunikuje się z innym zdającym lub z osobą z zewnątrz, posiada urządzenie, o którym mowa w § 12 ust. 2, lub w inny sposób celowo zakłóca przebieg egzaminu.

2. Wykluczenie, ze wskazaniem przyczyny, odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu.

3. Wykluczenie jest równoznaczne z uzyskaniem z egzaminu 0 punktów.

§ 14. W sali, w której przeprowadza się egzamin, poza zdającymi mogą być obecni tylko członkowie komisji oraz osoby upoważnione przez przewodniczącego komisji.

§ 15. W trakcie egzaminu zdający może opuścić salę jedynie w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji, pod nadzorem członka komisji.

§ 16. 1. Zdająca karmiąca dziecko piersią ma prawo do dwóch półgodzinnych przerw w czasie trwania każdego dnia egzaminu. Zdająca karmiąca więcej niż jedno dziecko w czasie trwania każdego dnia egzaminu ma prawo do dwóch przerw w czasie trwania każdego dnia egzaminu, po 45 minut każda. Przerwy na karmienie na wniosek zdającej mogą być udzielane łącznie. Wykorzystane przez zdającą przerwy na karmienie nie podlegają wliczaniu do czasu trwania danego dnia egzaminu.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zdającej karmiącej dziecko piersią, która złoży zaświadczenie lekarskie potwierdzające fakt karmienia dziecka piersią, nie później niż na 3 dni przed terminem egzaminu.

§ 17. 1. Część pisemna egzaminu trwa dwa dni, po sześć godzin dziennie.

2. W pierwszym dniu części pisemnej egzaminu sędziowskiego zdający rozwiązują zadanie praktyczne, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1; w drugim dniu - zadanie praktyczne, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2.

3. W pierwszym dniu części pisemnej egzaminu prokuratorskiego zdający rozwiązują zadanie praktyczne, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 1; w drugim dniu - zadania praktyczne, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 2 i 3.

§ 18. 1. Prace egzaminacyjne zawierające rozwiązanie zadań praktycznych, o których mowa w § 5, są kodowane. Dane zdających wraz z przypisanymi im kodami komisja zabezpiecza i przechowuje w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.

2. Komisja rozkodowuje prace egzaminacyjne po dokonaniu oceny wszystkich prac egzaminacyjnych.

§ 19. Część pisemną egzaminu komisja przeprowadza w obecności co najmniej czterech członków komisji.

§ 20. Podczas części pisemnej egzaminu zdający mogą posługiwać się tekstami aktów prawnych, komentarzami i zbiorami orzeczeń.

§ 21. 1. Część pisemna egzaminu jest przeprowadzana przy użyciu zapewnionego przez Krajową Szkołę sprzętu komputerowego, uniemożliwiającego przekaz, odbiór i rejestrację informacji na odległość oraz korzystanie z danych innych niż określone w § 20.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dyrektor Krajowej Szkoły lub przewodniczący komisji może zarządzić rozwiązywanie zadań praktycznych z części pisemnej egzaminu odręcznie.

§ 22. 1. Oceny rozwiązania zadania praktycznego dokonuje się w systemie punktowym, z zastosowaniem skali od 0 do 60 punktów; do zadań praktycznych, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 2 i 3, stosuje się skalę od 0 do 30 punktów.

2. Ocena rozwiązania zadań praktycznych, o których mowa w § 5 ust. 1, obejmuje:

- 1) prawidłowość konstrukcji orzeczenia;
- 2) prawidłowość zastosowanych przepisów prawa i ich wykładni;
- 3) prawidłowość dokonania ustaleń faktycznych, oceny dowodów i rozstrzygnięcia;
- 4) sposób formułowania wypowiedzi.

3. Do oceny rozwiązania zadań praktycznych, o których mowa w § 5 ust. 2, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Oceny rozwiązania każdego zadania praktycznego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji. Każdy z oceniających, poza wskazaniem liczby przyznanych punktów, sporządza zwięzłe uzasadnienie oceny, które dołącza się do protokołu posiedzenia komisji.

5. Liczba punktów uzyskanych przez zdającego za rozwiązanie danego zadania praktycznego jest średnią arytmetyczną liczby punktów przyznanych przez każdego z oceniających członków komisji.

6. Liczba punktów uzyskanych z części pisemnej egzaminu jest sumą punktów uzyskanych za rozwiązanie poszczególnych zadań praktycznych.

§ 23. 1. Komisja ogłasza wyniki części pisemnej egzaminu w terminie nie dłuższym niż miesiąc od dnia zakończenia tej części egzaminu i sporządza listę osób dopuszczonych do części ustnej egzaminu.

2. Do części ustnej egzaminu może zostać dopuszczony zdający, który z części pisemnej egzaminu uzyskał co najmniej 72 punkty.

§ 24. 1. Część ustną egzaminu przeprowadzają poszczególni członkowie komisji, będący specjalistami z danej dziedziny prawa lub nauki pokrewnej, w obecności pozostałych członków komisji. Członkowie komisji mogą zadawać pytania uzupełniające, związane z treścią przypadku.

2. Podczas części ustnej egzaminu zdający mogą posługiwać się tekstami aktów prawnych, udostępnionymi przez komisję.

§ 25. 1. W części ustnej egzaminu zdający rozwiązują kazusy, losując po jednym zestawie kazusów z każdej grupy zagadnień, o których mowa, odpowiednio, w § 7 ust. 1 albo ust. 2.

2. Po wylosowaniu zestawu kazusów z danej grupy zagadnień zdający ma prawo przygotowania się do odpowiedzi w czasie nie krótszym niż 15 minut.

§ 26. 1. Oceny rozwiązania przypadku dokonuje się w systemie punktowym, z zastosowaniem skali od 0 do 10 punktów. Przepis § 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Oceny rozwiązania przypadku dokonuje członek komisji, będący specjalistą z danej dziedziny prawa lub nauki pokrewnej.

3. Liczba punktów uzyskanych za część ustną egzaminu jest sumą punktów uzyskanych za rozwiązanie poszczególnych kazusów.

§ 27. Komisja ogłasza wyniki części ustnej i wyniki egzaminu niezwłocznie po wyczerpaniu przewidzianej na dany dzień listy zdających.

§ 28. 1. Podstawą ustalenia wyniku egzaminu jest suma punktów uzyskanych przez zdającego za część pisemną i część ustną egzaminu.

2. Wynik egzaminu ustala się według następującej skali:

- 1) powyżej 299 punktów – wynik celujący;
- 2) 267-299 punktów – wynik bardzo dobry;
- 3) 233-266 punktów – wynik dobry;
- 4) 198-232 punktów – wynik dostateczny;
- 5) poniżej 198 punktów – wynik niedostateczny.

3. Jeżeli zdający w trakcie części ustnej egzaminu nie uzyskał z każdej grupy zagadnień, o których mowa, odpowiednio, w § 7 ust. 1 albo ust. 2, co najmniej 18 punktów, przyjmuje się, że wynik z egzaminu jest niedostateczny.

4. Przyjmuje się, że zdający, który przystąpił do części pisemnej egzaminu, ale nie został dopuszczony do części ustnej, uzyskuje z egzaminu wynik niedostateczny.

5. Za złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym uważa się uzyskanie przez zdającego wyniku celującego, bardzo dobrego, dobrego albo dostatecznego.

§ 29.1. Przebieg egzaminu oraz posiedzenia komisji są protokołowane. Protokoły posiedzeń komisji stanowią załączniki do protokołu przebiegu egzaminu.

2. Protokół przebiegu egzaminu podpisują wszyscy członkowie komisji. Protokół posiedzenia komisji podpisują wszyscy członkowie komisji obecni na posiedzeniu.

§ 30. Niezwłocznie po zakończeniu egzaminu przewodniczący komisji przekazuje Dyrektorowi Krajowej Szkoły protokół przebiegu egzaminu wraz z pełną dokumentacją.

§ 31. Obsługę administracyjno-biurową oraz techniczną zespołów i komisji, w tym odpowiednie warunki przechowywania dokumentacji związanej z przeprowadzaniem egzaminów zapewnia Dyrektor Krajowej Szkoły.

§ 32. Wzór dyplomu ukończenia aplikacji sędziowskiej oraz wzór dyplomu ukończenia aplikacji prokuratorskiej są określone, odpowiednio, w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 33. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (Dz. U. poz. 283).

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości z dnia
..... (poz. ...)

Załącznik nr 1

RZECZPOSPOLITA POLSKA
KRAJOWA SZKOŁA SĄDOWNICTWA I PROKURATURY

DYPLOM UKOŃCZENIA APLIKACJI SĘDZIOWSKIEJ

Pan(i)
(imię i nazwisko)

syn/córka
(imię ojca)

urodzony(-a) dnia W
(data urodzenia) (miejsce urodzenia)

ukończył(-a) aplikację sędziowską,

którą odbywał(-a) w okresie od do

uzyskując pkt.

i złożył(-a) egzamin sędziowski w dniach

z wynikiem

uzyskując pkt.

.....
(miejsce i data wystawienia dyplomu)

(pieczęć KSSIP)

(podpis Dyrektora KSSIP)

NR/ROK

RZECZPOSPOLITA POLSKA
KRAJOWA SZKOŁA SĄDOWNICTWA I PROKURATURY

DYPLOM
UKOŃCZENIA APLIKACJI PROKURATORSKIEJ

Pan(i)
(imię i nazwisko)

syn/córka
(imię ojca)

urodzony(-a) dnia W
(data urodzenia) (miejsce urodzenia)

ukończył(-a) aplikację prokuratorską,

którą odbywał(-a) w okresie od do

uzyskując pkt.

i złożył(-a) egzamin prokuratorski w dniach

z wynikiem

uzyskując pkt.

.....
(miejsce i data wystawienia dyplomu)

(pieczęć KSSiP)

(podpis Dyrektora KSSiP)

NR/ROK

UZASADNIENIE

Nowelizacja ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1230 oraz z 2014 r. poz. 1071) dokonana ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694), zwaną dalej „nowelizacją”, objęła swym zakresem przedmiotowym przepisy normujące kwestie związane z przeprowadzaniem egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 4 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2016 r. poz. 150, 178 i 633), zwanej dalej „u.k.s.s.p.”, warunkiem zdania egzaminu sędziowskiego jest uzyskanie z jego przebiegu 60% możliwych do zdobycia punktów; warunkiem zaliczenia części pisemnej egzaminu jest uzyskanie 60% możliwych do zdobycia punktów na tym etapie, a części ustnej egzaminu uzyskanie 60% możliwych do zdobycia punktów z każdej dziedziny. Zasady te na podstawie art. 34 ust. 2 u.k.s.s.p. stosuje się odpowiednio do egzaminu prokuratorskiego.

W stanie prawnym obowiązującym przed wskazaną nowelizacją powyższe kwestie nie były uregulowane w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1230 oraz z 2014 r. poz. 1071) ani w wydanym na podstawie art. 52 pkt 3 tej ustawy rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (Dz. U. poz. 283), zwanym dalej „rozporządzeniem z dnia 1 marca 2011 r.”.

Należy również wskazać, że przy stosowaniu przepisów regulujących przebieg i organizację egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego formułowane były, tak przez członków komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych, jak i przez osoby przystępujące do tych egzaminów, postulaty dokonania zmian w tych przepisach w celu zapewnienia możliwości przeprowadzania części pisemnych egzaminów przy pomocy komputerów (por. materiały z warsztatów i konferencji „Programy aplikacji – ocena i propozycje zmian”, Kraków 26-28 lutego 2014 r. – udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury).

Obecnie Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, zwana dalej „Krajową Szkołą”, dysponuje ok. 200 laptopami, które mają służyć do przeprowadzania sprawdzianów i części pisemnych egzaminów w ramach jednego systemu teleinformatycznego. Testy funkcjonalności tego systemu przeprowadzone w czwartym kwartale 2015 r. wypadły pozytywnie i aktualnie jest on wykorzystywany podczas sprawdzianów organizowanych dla aplikantów. Istnieje więc możliwość wykorzystania wskazanego sprzętu do przeprowadzania części pisemnych egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego.

Z przedstawionych powodów zdecydowano o konieczności wydania przez Ministra Sprawiedliwości nowego rozporządzenia, które będzie regulowało kwestie związane z przeprowadzaniem egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego. W toku wstępnych prac legislacyjnych nad projektem zasięgnięto również opinii przewodniczących zespołów i komisji egzaminacyjnych, powołanych w latach 2013-2015 do przeprowadzenia egzaminów sędziowskich i prokuratorskich, co do dotychczasowych doświadczeń związanych ze stosowaniem w praktyce regulacji zawartych w rozporządzeniu z dnia 1 marca 2011 r. Z nadesłanych stanowisk wynika, że dotychczasowe rozwiązania prawne zostały co do zasady zweryfikowane pozytywnie, jednak wymagają one dokonania korekt. Część zgłoszonych uwag została uwzględniona w projektowanej regulacji. Nie mogły zostać uwzględnione postulaty wprowadzenia zmian, które wykraczałyby poza materię mogącą zostać uregulowaną w przepisach aktu wykonawczego lub byłyby sprzeczne z przepisami aktualnie obowiązującej ustawy (m.in. postulat rozszerzenia składu zespołu egzaminacyjnego, zmiany skali oceniania polegającej na odstąpieniu od wymogu uzyskania co najmniej 60% punktów z każdej dziedziny podczas części ustnej egzaminu, wprowadzenia instytucji „rezerwowego” członka komisji egzaminacyjnej). Natomiast z aprobatą spotkał się pomysł z informatyzowania przebiegu części pisemnych egzaminów sędziowskich i prokuratorskich.

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi akt wykonawczy do art. 52 pkt 3 u.k.s.s.p. Zgodnie z tym przepisem Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, tryb powoływania i działania zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, mając na uwadze zakres odbytej aplikacji, potrzebę przeprowadzenia pisemnej i ustnej formy egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, a także konieczność zagwarantowania właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego tych egzaminów oraz zapewnienia

jednakowych warunków ich składania przez wszystkich aplikantów, a także wzory dyplomów ukończenia aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej. Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu został odzwierciedlony w brzmieniu § 1 projektu.

Projektowany § 2, wzorując się na dotychczasowej regulacji określa, że termin przeprowadzenia egzaminu wyznacza Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Dyrektorem Krajowej Szkoły. Z kolei, w zdaniu drugim tego paragrafu zawarto regulację, zgodnie z którą informację o terminie egzaminu Dyrektor Krajowej Szkoły zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły. Należy podkreślić, że zarówno u.k.s.s.p., jak i dotychczasowe rozporządzenie, nie zawierają przepisu wskazującego, że wyznaczenie terminu egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego następuje w drodze zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, co powoduje, że dotychczasowa praktyka wydawania zarządzeń o wyznaczeniu terminu egzaminu nie jest uzasadniona. Rozwiązanie zaproponowane w § 2 projektu rozporządzenia jest zgodne z u.k.s.s.p., a także powoduje, że procedura wyznaczania terminu egzaminu będzie mniej sformalizowana. Rozwiązanie to będzie również spójne ze sposobem ogłaszania o terminach przeprowadzenia egzaminów adwokackiego, radcowskiego czy notarialnego.

Przepisy § 3 i § 4 projektu regulują terminy powoływania zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, określając, że działania te są podejmowane, w przypadku zespołu egzaminacyjnego – na sześć miesięcy przed terminem egzaminu, a w przypadku komisji egzaminacyjnej – na dwa miesiące przed terminem egzaminu. W aktualnie obowiązującym rozporządzeniu terminy te są krótsze i wynoszą, odpowiednio trzy miesiące i jeden miesiąc.

Przedłużenie do sześciu miesięcy terminu przewidzianego na powołanie zespołów egzaminacyjnych podyktowane jest potrzebą zapewnienia członkom tych zespołów optymalnych warunków czasowych pozwalających na przygotowanie zadań praktycznych oraz minimum 350 zestawów kazusów (z których każdy obejmuje po 3 kazusy) – odrębnie dla potrzeb egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego. Z kolei przedłużenie do dwóch miesięcy terminu na powołanie komisji egzaminacyjnych powinno umożliwić członkom tych gremiów właściwą organizację pracy oraz zaplanowanie z odpowiednim wyprzedzeniem obowiązków zawodowych.

Przepis § 5 określa, że część pisemna egzaminu sędziowskiego obejmuje rozwiązanie zadań praktycznych przez sporządzenie: orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie cywilnej oraz orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie karnej. W przypadku egzaminu

prokuratorskiego część pisemna egzaminu obejmuje sporządzenie: apelacji od wyroku w sprawie karnej; pozwu albo wniosku albo apelacji w sprawie cywilnej; sprzeciwu albo skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Projektowany § 6 rozporządzenia stanowi odpowiedź na pojawiające się w praktyce trudności stwarzane przez kierowników jednostek (prezesów sądów) w udostępnianiu akt spraw na potrzeby opracowania przez członków zespołu egzaminacyjnego zadań praktycznych. Na podstawie tego przepisu prezes sądu albo prokurator kierujący daną powszechną jednostką organizacyjną prokuratury będzie obowiązany uwzględnić prośbę kierowaną przez członka zespołu egzaminacyjnego, chyba że z powodu przeszkód natury faktycznej lub prawnej nie będzie mógł uczynić zadość temu żądaniu. Przypadki odmowy udostępnienia akt należy jednak traktować jako sytuacje wyjątkowe.

Przepis § 7 projektu wskazuje grupy zagadnień, których tematyki dotyczą kazusy sporządzane na część ustną egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego. Regulacja ta w zasadniczej części powiela dotychczasowe rozwiązania. Wyjątkiem w tym zakresie jest:

1) § 7 ust. 1 pkt 5 oraz § 7 ust. 2 pkt 1, które to przepisy do wymienionej w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu dziedziny „prawo karne” dodają prawo wykroczeń oraz prawo karne skarbowe; takie sformułowanie przepisu stanowi odpowiedź na postulaty zgłaszane przez członków zespołu i komisji egzaminacyjnej, bowiem w ich ocenie jest ono bardziej poprawne metodologiczne i usuwa wątpliwości, czy zestawy kazusów opracowane dla tej grupy zagadnień powinny obejmować również prawo wykroczeń oraz prawo karne skarbowe;

2) § 7 ust. 1 pkt 6 oraz § 7 ust. 2 pkt 2, które to przepisy do wymienionych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu dziedzin dodają postępowanie w sprawach o wykroczenia i postępowanie karne skarbowe; takie sformułowanie przepisu stanowi odpowiedź na postulaty zgłaszane przez członków zespołu i komisji egzaminacyjnej, bowiem w ich ocenie jest ono bardziej poprawne metodologiczne i usuwa wątpliwości, czy zestawy kazusów opracowane dla tej grupy zagadnień powinny obejmować wymienione dziedziny;

3) § 7 ust. 1 pkt 7 oraz § 7 ust. 2 pkt 7, które to przepisy zamiast posługiwać się sformułowaniem „prawo europejskie oraz problematyka międzynarodowej ochrony praw człowieka”, używają sformułowania „prawo Unii Europejskiej oraz problematyka międzynarodowej ochrony praw człowieka”; w uwagach zgłoszonych przez członków zespołów i komisji egzaminacyjnych wskazano, że w istocie zagadnienia międzynarodowej

ochrony praw człowieka w znacznej mierze stanowią przedmiot prawa europejskiego, zawarte są bowiem w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r.; należy dostrzec, że dotychczas problematyka opracowywanych kasusów dotyczyła – z uwagi na zakres jej zastosowania i praktyczne znaczenie – nie „prawa europejskiego” lecz „prawa Unii Europejskiej”; należało więc doprecyzować zakres tematyki egzaminacyjnej, gdyż pojęcia te mają różne zakresy treściowe.

W aktualnym stanie prawnym dla każdej z wymienionych grup sporządzano po 45 zestawów kasusów. Dotychczasowa praktyka wskazuje jednak, że liczba osób przystępujących do egzaminu sędziowskiego i egzaminu prokuratorskiego jest na tyle znaczna, że zachodzi potrzeba zwiększenia liczby tych zestawów. W związku z powyższym, zespół egzaminacyjny opracowuje zestawy kasusów dla każdej z wymienionych powyżej grup zagadnień w liczbie co najmniej pięćdziesięciu zestawów dla każdej grupy, z których każdy zestaw obejmuje po trzy kasusy. Łącznie opracowanych powinno zostać co najmniej 350 zestawów kasusów (1050 kasusów) na część ustną egzaminu sędziowskiego i analogiczna ich liczba na część ustną egzaminu prokuratorskiego.

Po opracowaniu zestawów zespół egzaminacyjny umieszcza je w bezpiecznych kopertach depozytowych.

Przepis § 8 reguluje tryb postępowania z opracowanymi przez zespół egzaminacyjny zadaniami praktycznymi oraz zestawami kasusów. Nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu, przewodniczący zespołu przekazuje ww. dokumenty przewodniczącemu komisji za pośrednictwem Dyrektora Krajowej Szkoły (§ 8 ust. 1). Z czynności przekazania sporządza się protokół, w którym w szczególności zawarte są informacje na temat sposobu i miejsca przechowywania dokumentów. Zarówno przekazanie, jak i przechowywanie dokumentów odbywa się w sposób uniemożliwiający ich ujawnienie. Rozporządzenie wskazuje, że dokumenty powinny być przechowywane w Krajowej Szkole, zaś dostęp do nich, a nie jak poprzednio, do pomieszczenia, w którym są przechowywane, wymaga upoważnienia przewodniczącego komisji egzaminacyjnej (§ 8 ust. 2).

W § 9 zawarto regulację doprecyzowującą, że Dyrektor Krajowej Szkoły nie później niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu przekazuje przewodniczącemu komisji listę zdających oraz ogłasza ją w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Krajowej Szkoły. Jednocześnie w ogłoszeniu wskazywany jest czas i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

Rozporządzenie w obecnym kształcie wzmacnia rolę przewodniczącego, przydając mu uprawnienia, które zgodnie z treścią upoważnienia zawartego w art. 52 pkt 3 pomagają w zapewnieniu właściwej organizacji egzaminu. Przepis § 10 zawiera regulację upoważniającą przewodniczącego komisji do wydawania zarządzeń o charakterze porządkowym i organizacyjnym, związanych z organizacją i przeprowadzaniem egzaminu sędziowskiego i egzaminu prokuratorskiego. Uregulowanie to zostało uszczegółowione w § 11, w którym wskazano, że przewodniczący komisji nie później niż na dwa tygodnie przed terminem, odpowiednio, części pisemnej lub części ustnej egzaminu, podaje do wiadomości zdających godziny i warunki rejestracji zdających oraz inne informacje o sposobie przeprowadzenia egzaminu. Powyższe informacje Dyrektor Krajowej Szkoły zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Szkoły. Szczegółowa regulacja dotycząca sposobu przekazywania zainteresowanym informacji o godzinach i warunkach rejestracji, a także innych informacji o sposobie przeprowadzenia egzaminu jest celowa z uwagi na skutki niestawiennictwa na tym egzaminie. W przepisie tym znalazło się bowiem zaproponowane przez członków komisji i zespołów egzaminacyjnych unormowanie, zgodnie z którym niestawienie się zdającego na egzamin w wyznaczonym terminie, bez względu na przyczynę niestawiennictwa, uważa się za odstąpienie od egzaminu.

W przepisach § 12, § 13, § 14, § 15 zostały zawarte regulacje dotyczące sposobu przeprowadzania egzaminu. Przed każdą jego częścią zdający okazuje komisji dokument tożsamości. Zabezpieczeniu prawidłowego toku egzaminu służy regulacja, zgodnie z którą zdający w trakcie egzaminu nie może posiadać urządzeń służących do przekazu, odbioru i rejestracji informacji na odległość ani urządzeń służących do elektronicznego gromadzenia, pobierania lub przetwarzania danych. W sali, w której przeprowadzany jest egzamin, poza zdającymi, mogą być obecni jedynie członkowie komisji oraz osoby upoważnione przez przewodniczącego komisji. Konsekwencją nieprzestrzegania przez zdającego zasad przeprowadzania egzaminu jest możliwość wykluczenia go z egzaminu przez przewodniczącego komisji, co jest równoznaczne z uzyskaniem oceny zero punktów. Okoliczność tę odnotowuje się w protokole z przebiegu egzaminu.

W 16 § zawarto nową regulację umożliwiającą kobietom zdającym egzamin a karmiącym dziecko piersią do skorzystania z dwóch półgodzinnych przerw na karmienie podczas każdego dnia egzaminu. W przypadku karmienia więcej niż jednego dziecka piersią, zdającej przysługują dwie przerwy po 45 minut każda. Wskazane przerwy nie są wliczane do

czasu trwania egzaminu. Za uregulowaniem przerw na karmienie w treści rozporządzenia przemawia fakt, iż podobne regulacje zamieszczone są w rozporządzeniach o przeprowadzeniu egzaminu adwokackiego i radcowskiego. Zdająca może na swój wniosek wykorzystać dwie przerwy na karmienie łącznie. Uprawnienie do wykorzystania przerw na karmienie dziecko piersią przysługuje zdającej, która złoży stosowne zaświadczenie lekarskie nie później niż na 3 dni przed terminem egzaminu.

Część pisemna egzaminu sędziowskiego oraz egzaminu prokuratorskiego odbywa się w ciągu dwóch dni, w wymiarze sześciu godzin dziennie (§ 17 ust. 1).

W przypadku części pisemnej egzaminu sędziowskiego, pierwszego dnia zdający sporządzają orzeczenie wraz z uzasadnieniem w sprawie karnej, drugiego dnia orzeczenie wraz z uzasadnieniem w sprawie cywilnej.

W przypadku egzaminu prokuratorskiego, pierwszego dnia zdający sporządzają apelację od wyroku w sprawie karnej, zaś drugiego dnia dwa zadania:

- 1) pozew albo wniosek albo apelację w sprawie cywilnej;
- 2) sprzeciw w postępowaniu administracyjnym albo skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Z uwagi na to, że sporządzanie wskazanych powyżej aktów w praktyce prokuratorskiej nie jest częste, a stopień skomplikowania opracowywanych przez zespół konkursowy stanów faktycznych, będących przedmiotem tej części egzaminu, nie jest znaczny (na co wskazuje dotychczasowa praktyka działania zespołów egzaminacyjnych), zdecydowano się utrzymać dotychczasową regulację zakładającą, że w trakcie jednego dnia zdający egzamin prokuratorski sporządzają dwa zadania pisemne w ciągu 6 godzin.

W toku prac nad projektem rozważane było przedłużenie egzaminu prokuratorskiego o jeden dzień w taki sposób, żeby w drugim dniu egzaminu zdający sporządzali pozew albo wniosek albo apelację w sprawie cywilnej, a w trzecim dniu sprzeciw w postępowaniu administracyjnym albo skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, przy jednoczesnym zwiększeniu ilości czasu do czterech godzin na każde zadanie, jednakże z uwagi na przedstawione powyżej argumenty odstąpiono od takiego rozwiązania.

Utrzymano też dotychczasową zasadę, zgodnie z którą prace egzaminacyjne zawierające rozwiązanie zadań praktycznych są kodowane, a dane zdających wraz z przypisanymi im kodami komisja zabezpiecza i przechowuje w sposób uniemożliwiający dostęp do nich

osobom nieuprawnionym (§ 18 ust. 1). W rozporządzeniu wskazano również, że komisja odkodowuje prace egzaminacyjne po dokonaniu oceny wszystkich prac egzaminacyjnych (§ 18 ust. 2).

W myśl § 19 część pisemna jest przeprowadzana w obecności co najmniej czterech członków komisji, co ma zagwarantować prawidłowy jej przebieg. Rozwiązanie to koresponduje z regulacją zawartą w § 15, zgodnie z którą w trakcie egzaminu zdający może opuścić salę jedynie w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody przewodniczącego, pod nadzorem jednego z członków komisji. Mimo to, obecność wskazanej liczby członków komisji zapewni niezakłócony przebieg tego egzaminu.

Zgodnie z § 20 zdający podczas części pisemnej egzaminu będą mieli możliwość posługiwania się tekstami aktów prawnych, komentarzami i zbiorami orzeczeń.

W § 21 ust. 1 zawarto regulację, zgodnie z którą część pisemna egzaminu jest przeprowadzana przy użyciu sprzętu komputerowego, który zapewnia Krajowa Szkoła. Rozwiązanie to stanowiło konsekwencję uwzględnienia zgłaszanych powszechnie postulatów, o których mowa na wstępie. Sprzęt komputerowy wykorzystywany do przeprowadzenia egzaminów powinien uniemożliwiać przekaz, odbiór i rejestrację informacji na odległość oraz korzystanie z danych innych niż określone w § 20. Należy podnieść, że taka forma przeprowadzania części pisemnych egzaminów rozwiązuje problemy związane z tradycyjną pisemną formą przeprowadzania egzaminów, które w sposób szczególnie dotyczą osób cierpiących na dysleksję, dysgrafię i inne podobnego typu dysfunkcje.

Z kolei w ust. 2 tego przepisu zawarto regulację szczególną, na podstawie której Dyrektor Krajowej Szkoły lub przewodniczący komisji będzie mógł zarządzić, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przeprowadzenie części pisemnej egzaminu w formie odręcznej. Rozwiązanie to jest podyktowane możliwością zaistnienia nieprzewidzianych, nagłych sytuacji związanych na przykład z ewentualną awarią systemu teleinformatycznego lub innymi losowymi wypadkami. Należy jednak podkreślić, że użycie w treści tego przepisu sformułowania „w szczególnie uzasadnionych przypadkach” wskazuje na daleko idącą wyjątkowość sytuacji, w których dochodzi do zastosowania tego unormowania.

Jednocześnie wymaga zasygnalizowania, że nie zdecydowano się na wprowadzenie do rozporządzenia dalej idących, niż wskazane powyżej, ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami, mających na celu dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminów do potrzeb tych osób. Rozważając tę kwestię należy zwrócić uwagę, że do

egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego przystępują osoby ubiegające się o wykonywanie zawodu sędziego i prokuratora. Oznacza to, że kandydaci do objęcia tych stanowisk powinni posiadać stan zdrowia pozwalający im na wykonywanie ich obowiązków. Zgodnie z treścią art. 61 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133, z późn. zm.) zwanej dalej „u.s.p.”, na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków sędziego. Taki sam warunek odnosi się również do osób powoływanych na stanowisko sędziego sądu okręgowego (art. 63 § 2 u.s.p.) oraz sędziego sądu apelacyjnego (art. 64 § 2 u.s.p.).

Podobnie, zgodnie z art. 75 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177) na stanowisko prokuratora może być powołany ten, kto jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków prokuratura.

Kandydaci do objęcia stanowiska sędziowskiego lub prokuratorskiego są obowiązani poddać się badaniom lekarskim i psychologicznym w celu stwierdzenia, czy stan zdrowia tych osób pozwala na wykonywanie przez nich obowiązków zawodowych.

Z kolei kandydat na aplikanta sędziowskiego lub prokuratorskiego obowiązany jest przedłożyć zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny ze względu na stan zdrowia, do wykonywania obowiązków aplikanta aplikacji sędziowskiej lub aplikacji prokuratorskiej (art. 17 ust. 4 pkt 5 u.k.s.s.p.). Wydanie tego zaświadczenia oraz badania kandydata odbywa się na zasadach obowiązujących kandydatów na stanowiska sędziowskie (art. 17 ust. 5 u.k.s.s.p.).

Powyższe uregulowania prawne przemawiają za niecelowością zamieszczania w przepisach projektowanego rozporządzenia regulacji przewidujących szerokie ułatwienia dla osób niepełnosprawnych.

Z uwagi na umieszczenie w treści art. 32 u.k.s.s.p. regulacji ust. 4, który wprowadza 60 % próg zdawalności egzaminu sędziowskiego (odpowiednio stosuje się to również do egzaminu prokuratorskiego na mocy art. 34 ust. 2), w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego nowe rozporządzenie wprowadza szereg zmian. Regulacje zawarte w § 22 dotyczą sposobu oceniania zadań praktycznych. Zadania polegające na sporządzeniu:

- 1) orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie karnej (§ 5 ust. 1 pkt 1),

2) orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, w sprawie cywilnej (§ 5 ust. 1 pkt 2) – na egzaminie sędziowskim; a także

3) apelacji od wyroku w sprawie karnej (§ 5 ust. 2 pkt 1) – na egzaminie prokuratorskim będą oceniane w skali od 0 do 60 punktów.

W przypadku dwóch zadań opracowywanych w drugim dniu egzaminu prokuratorskiego – pozew albo wiosek albo apelacja w sprawie cywilnej (§ 5 ust. 2 pkt 2) oraz sprzeciw w postępowaniu administracyjnym albo skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego (§ 5 ust. 2 pkt 3) – każde z nich będzie oceniane w skali od 0 do 30 punktów, bowiem jak wskazano powyżej, stopień skomplikowania opracowywanych przez zespół konkursowy stanów faktycznych będących przedmiotem tej części egzaminu nie jest znaczny.

Należy też zauważyć, że w dotychczasowym stanie prawnym zdający z części pisemnej egzaminu sędziowskiego mógł uzyskać maksymalnie 120 (2 x 60) punktów, zaś z części pisemnej egzaminu prokuratorskiego maksymalnie 180 (3 x 60) punktów. W niniejszym projekcie przyjęto, że liczba punktów możliwych do zdobycia z części pisemnej egzaminu sędziowskiego będzie tożsama z liczbą punktów możliwych do zdobycia z części pisemnej egzaminu prokuratorskiego i będzie wynosić 120 punktów.

W przepisie § 22 ust. 2-6 unormowano kryteria oceniania prac pisemnych oraz sposób dokonywania oceny tych prac przez członków komisji egzaminacyjnej, powtarzając dotychczas obowiązujące regulacje. Rozwiązanie każdego zadania praktycznego będzie oceniane przez dwóch członków komisji działających niezależnie od siebie, a w oparciu o średnią arytmetyczną z liczby przyznanych przez nich punktów zostanie obliczona liczba punktów za dane zadanie. Wyniki uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań będą następnie sumowane, w wyniku czego zostanie ustalona liczba punktów z części pisemnej egzaminu.

Uwzględniając wymóg zawarty w art. 34 ust. 4 u.k.s.s.p. określono (§ 23 ust. 2), że warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu będzie uzyskanie przez zdającego co najmniej 72 punktów (60% punktów możliwych do zdobycia na tym etapie).

W § 25 uregulowano przebieg części ustnej egzaminu sędziowskiego i egzaminu prokuratorskiego, która będzie odbywała się w ten sposób, że zdający będzie losował zestaw kazuśów z jednej z grup zagadnień, o których mowa w § 7 ust. 1 albo ust. 2, a następnie w czasie nie krótszym niż 15 minut przygotowywał się do odpowiedzi, po czym do niej

przystąpi. Czynności te będą powtarzane aż do momentu wylosowania i udzielenia przez zdającego odpowiedzi na wszystkie objęte zakresem egzaminu zestawy kasusów. W czasie części ustnej egzaminu zdający będą mieli możliwość korzystania z aktów prawnych, udostępnionych przez komisję.

W toku prac nad projektem rozważano możliwość zastąpienia zestawu trzech kasusów – zestawem składającym się z dwóch kasusów oraz z dwóch pytań, jednakże wobec tego, że dotychczasowa forma przeprowadzania tej części egzaminu sprawdziła się w długoletniej praktyce uznano, że wprowadzanie w powyższym zakresie zmian nie znajduje dostatecznego uzasadnienia.

Uwzględniając postulaty zgłoszone przez członków zespołów i komisji egzaminacyjnych, w § 24 uregulowano sposób przeprowadzania części ustnej egzaminu, zgodnie z którą przeprowadzają ją poszczególni członkowie komisji, będący specjalistami z danej dziedziny prawa lub nauki pokrewnej, w obecności pozostałych członków komisji. Przyjęto, że wszyscy członkowie komisji mogą zadawać zdającemu pytania uzupełniające związane z tematyką przypadku.

Zgodnie z § 26 oceny rozwiązania każdego przypadku dokonuje się w systemie punktowym w skali od 0 do 10 punktów, przy odpowiednim zastosowaniu takich kryteriów jak podczas oceniania prac pisemnych. Oceny rozwiązania danego przypadku dokonuje członek komisji będący specjalistą z danej dziedziny prawa lub nauki pokrewnej. Liczba punktów uzyskanych za tę część egzaminu jest sumą punktów uzyskanych za rozwiązanie poszczególnych kasusów.

W § 27 zawarto regulację, zgodnie z którą komisja egzaminacyjna ogłasza wyniki części ustnej egzaminu i wyniki egzaminu niezwłocznie po wyczerpaniu przewidzianej na dany dzień listy zdających.

W § 28 wskazano, że podstawą ustalenia wyniku egzaminu jest suma punktów uzyskanych przez zdającego za część pisemną i część ustną egzaminu. Konsekwencją wymogu przewidzianego w art. 32 ust. 4 u.k.s.s.p. było przyjęcie zasady, zgodnie z którą nieuzyskanie przez zdającego co najmniej 18 punktów za rozwiązanie każdego zestawu kasusów spowoduje niedostateczną ocenę z egzaminu. Ocenę taką otrzymuje również zdający, który przystąpił do części pisemnej egzaminu, ale nie został dopuszczony do jego części ustnej.

W wyniku wprowadzenia wysokości progu zdawalności na poziomie 60% i ujednoczenia progów zdawalności egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego zwiększeniu uległa liczba punktów, którą należy uzyskać, aby zaliczyć zarówno egzamin prokuratorski, jak i sędziowski, tzn. otrzymać wynik dostateczny. Za złożenie z wynikiem dostatecznym egzaminu uważa się uzyskanie co najmniej 198 punktów z 330 możliwych do zdobycia. Ocenę celującą otrzyma zdający, który uzyska z egzaminu co najmniej 300 punktów. Ocena bardzo dobra oznacza wynik osiągnięty w przedziale od 267 do 299 punktów, dobra – wynik w przedziale od 233 do 266 punktów, dostateczna – wynik w przedziale od 198 do 232 punktów. Różnice między poszczególnymi ocenami kształtują się w granicach między 35 a 32 punktami, z tendencją malejącą proporcjonalnie do wysokości danej oceny. Takie ukształtowanie skali ocen uwzględnia postulat zgłoszony przez członków komisji konkursowych, zgodnie z którym wynik celujący powinien być zastrzeżony dla osób najlepszych i wyróżniających się poziomem, zaś pozostałe oceny powinny zostać odpowiednio zróżnicowane.

Przepisy zawarte w § 29 § 30, § 31 normują sposób postępowania z dokumentacją dotyczącą egzaminu po jego zakończeniu, kwestie związane z dokumentowaniem jego przebiegu, a także przepisy techniczne dotyczące obsługi administracyjno-biurowej oraz technicznej zespołów i komisji egzaminacyjnej, które to zadania powierzono Dyrektorowi Krajowej Szkoły.

W § 32 wskazano, że w załącznikach nr 1 i 2 określono wzory dyplomów ukończenia aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej.

Zgodnie z treścią art. 9 nowelizacji przepisy art. 32 ust. 2-12 oraz art. 34 ust. 2-5 u.k.s.s.p. stosuje się do egzaminu sędziowskiego i egzaminu prokuratorskiego oraz zespołów egzaminacyjnych i komisji egzaminacyjnych od dnia 1 stycznia 2016 r. Niniejsze rozporządzenie uwzględnia zmiany regulacji zawartych we wskazanych przepisach i będzie stosowane do przeprowadzenia egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, a także ponownego egzaminu sędziowskiego (art. 33 ust. 4 u.k.s.s.p.) i ponownego egzaminu prokuratorskiego (art. 33 ust. 4 w zw. z art. 34 ust. 2 u.k.s.s.p.) w 2016 r. i w latach następnych.

Skutkiem prawnym wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będzie utrata mocy obowiązującej przez rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (Dz. U. poz. 283).

Uwzględniając treść art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296), a także mając na uwadze konieczność przeprowadzenia egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego w 2016 r. na podstawie nowych przepisów u.k.s.s.p., w § 34 rozporządzenia wskazano, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wejście w życie rozporządzenia w terminie krótszym niż czternaście dni od dnia ogłoszenia nie sprzeciwia się zasadom demokratycznego państwa prawnego, a jest uzasadnione koniecznością podjęcia przez Krajową Szkołę odpowiednich przygotowań w celu prawidłowego przeprowadzenia egzaminów. Minister Sprawiedliwości zarządzeniem z dnia 19 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 78) wyznaczył termin egzaminu sędziowskiego na 6 i 7 września 2016 r., zaś zarządzeniem z dnia 19 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 77) wyznaczył termin egzaminu prokuratorskiego na 8 i 9 września 2016 r.

Przedmiot projektu rozporządzenia nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paulina Gniewek starszy specjalista w Departamencie Legislacyjnym tel. 22-52-12-468, Paulina.Gniewek@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 25 lipca 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe: art. 52 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2016 r. poz. 150, 178 i 633)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości Nr B 270</p>
---	--

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wprowadzenie - *ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 694) - warunków zdania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego:

- warunkiem zaliczenia części pisemnej egzaminu jest uzyskanie 60 % możliwych do zdobycia punktów na tym etapie,
- warunkiem zaliczenia części ustnej egzaminu uzyskanie 60 % możliwych do zdobycia punktów z każdej dziedziny.

Postulaty umożliwienia przeprowadzania części pisemnych egzaminów przy pomocy komputerów (por. materiały z warsztatów i konferencji „Programy aplikacji - ocena i propozycje zmian”, Kraków 26-28 lutego 2014 r.)

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia, dostosowującego obecne regulacje do nowego brzmienia ustawy i wprowadzającego zasadę przeprowadzania części pisemnych egzaminów przy pomocy komputerów, a także zmiany porządkujące.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na szczegółowość projektowanych zmian odstąpiono od analizy prawoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury			Wprowadzenie, jako zasady, przeprowadzania części pisemnych egzaminów przy pomocy komputerów
Osoby przystępujące do egzaminu sędziowskiego	142	2014 r., KSSiP https://www.kSSIP.gov.pl/node/2458	
Osoby przystępujące do egzaminu prokuratorskiego	77	2015, KSSiP https://www.kSSIP.gov.pl/sites/default/files/wyniki_egz_pro_2015.pdf	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W toku wstępnych prac legislacyjnych nad projektem zasięgnięto również opinii przewodniczących zespołów i komisji egzaminacyjnych, powołanych w latach 2013-2015 do przeprowadzenia egzaminów sędziowskich i prokuratorskich, co do dotychczasowych doświadczeń związanych ze stosowaniem w praktyce regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (Dz. U. poz. 283). Z nadesłanych stanowisk wynika, że dotychczasowe rozwiązania prawne zostały co do zasady zweryfikowane pozytywnie, jednak wymagają one dokonania korekt. Część zgłoszonych uwag została uwzględniona w projektowanej regulacji. Nie mogły zostać uwzględnione postulaty wprowadzenia zmian, które wykraczałyby poza materię mogącą zostać uregulowaną w przepisach aktu wykonawczego lub byłyby sprzeczne z przepisami aktualnie obowiązującej ustawy (m.in. postulat rozszerzenia składu zespołu egzaminacyjnego, zmiany skali oceniania polegającej na odstąpieniu od wymogu uzyskania co najmniej 60% punktów z każdej dziedziny podczas części ustnej egzaminu, wprowadzenia instytucji „rezerwowego” członka komisji egzaminacyjnej). Natomiast z aprobatą spotkał się pomysł z informatyzowania przebiegu części pisemnych egzaminów sędziowskich i prokuratorskich.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości, stosownie do wymogów art. 5 ustaw z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały NR 190 Rady Ministrów z dnia 29 października

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych. Ewentualne koszty związane z planowanymi zmianami zostaną pokryte w ramach środków przewidzianych w planie finansowym Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury i nie będą wymagały zaangażowania dodatkowych środków budżetowych w roku wejścia w życie rozporządzenia oraz w latach kolejnych.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Obecnie Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury dysponuje ok. 200 laptopami, które mają służyć do przeprowadzania sprawdzianów i części pisemnych egzaminów w ramach jednego systemu teleinformatycznego. Testy funkcjonalności tego systemu przeprowadzone w czwartym kwartale 2015 r. wypadły pozytywnie i aktualnie jest on wykorzystywany podczas sprawdzianów organizowanych dla aplikantów. Istnieje więc możliwość wykorzystania wskazanego sprzętu do przeprowadzania części pisemnych egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowane zmiany nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projektowane zmiany nie wpłyną na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane zmiany nie wpłyną na analizowane obszary
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie jest planowana ewaluacja przedmiotowego rozporządzenia.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	